

Kansaneläkelaitos
tulkkauspalvelukilpailut@kela.fi;
riikka.heikkinen@kela.fi
merja.rautio-rajala@kela.fi
vatu@kela.fi

Kannanotto tulkkauspalveluiden kilpailutusasiakirjoihin sekä kirjoitustulkkauksen luovuttamiseen asiakkaalle

Nyt julkaistuissa tulkkauspalveluiden kilpailutusasiakirjojen palvelukuvauksessa kohdassa 2.2.3 mainitaan, että Kela ei aseta vaatimuksia kirjoitustulkkauksessa käytettäville tekniikoille ja ohjelmistoille. Mielestämme tulkkauspalveluiden tuottajilla on oltava tekniset valmiudet tallentaa tulke ja luovuttaa se asiakkaalle ja esitämme, että tämä otettaisiin huomioon kilpailutettaessa tulkkauspalveluiden tuottajia ja järjestettäessä tulkkauspalvelua asiakkaille.

Tällä hetkellä kirjoitustulkkauksessa yleisimmin käytettävät tulkkauslaitteet ja -ohjelmistot eivät mahdollista kirjoitustulkkauksessa syntyvän tulkkeen tallentamista ja tulkit eivät pysty luovuttamaan sitä asiakkaalle. Mielestämme asiakkaalla on tulkkauspalvelulain perusteella kuitenkin oikeus saada kirjoitustulke itselleen, jos hän tilausta tehdessään on ilmoittanut sitä tarvitsevansa. Tulkkauspalvelulaissa (10 § *Tulkkauspalvelun järjestäminen*) mainitaan, että ”*Tulkkauspalvelua järjestettäessä on otettava huomioon palvelunkäyttäjän toivomukset, mielipide, etu ja yksilölliset tarpeet...*”.

Laitteiden ja ohjelmistojen teknisten ongelmien lisäksi tulkkeen luovuttamiselle ei pitäisi olla muita esteitä. Kelalta saamamme lausunnon (12.11.2015/Dnro26/302/2015) mukaan tulkkeen luovuttaminen ei riko tulkin salassapito- ja vaitiolovelvollisuutta, koska tulkkaustapahtuma kohdistuu asiakkaan saamaan tulkkauspalveluun, jossa hän on itse asianosaisena. Myös tekijänoikeusneuvosto on antanut asiasta lausunnon (16.8.2016), jossa todetaan että kirjoitustulkeilla ei ole tekijänoikeutta tulkkeeseen.

Perusteluna tulkkeen saamiselle on erityisesti se, että muistiinpanojen kirjoittaminen tulkkauksen aikana koetaan lähes mahdottomaksi, koska keskittyminen ja energia kuluu tulkkauksen seuraamiseen. Lisäksi kirjoitustulkausta käyttävä asiakas joutuu keskittämään huomion puhujien huulioon, esitettävään materiaaliin sekä luonnollisesti myös tilanteen kokonaisvaltaiseen hahmottamiseen.

Kuuloliitto ry

Eeva Härkänen
Järjestöjohtaja

Lisätietoja:
Kommunikaatiosihteeri Tarja Kaikkonen, tarja.kaikkonen@kuuloliitto.fi
Erityisasiantuntija Esa Kalela, esa.kalela@kuuloliitto.fi